

NOORDSTARFONDS, culturele stichting van de Vlaamse verzekeringsmaatschappij De Noordstar en Boerhaave, opgericht op 15 februari 1935 in Gent.

De oprichting van het Noordstarfonds door Rodolf Overfeldt lag in het verlengde van de oprichting van verzekeringsmaatschappij De Noordstar (11 december 1919). De initiatiefnemers achter De Noordstar wilden met hun initiatief twee vliegen in één klap slaan. Met hun Vlaamsgezinde opstelling hoopten ze klanten te werven onder de **flaminganten** en zo hun onderneming rendabel te maken. Dit verhoopte commercieel succes zou hen meteen dichterbij hun ideaal, namelijk de ontvoogding van Vlaanderen, in eerste instantie op economisch vlak. Reeds voor de stichting van het fonds was er een aanzet tot Vlaamsgezind mecenaat bij De Noordstar. In 1931 gaf ze namelijk een **IJzerbedevaartkalender** uit ten voordele van het IJzerkruis. Vijf jaar later volgde een **Jos Speybrouck-kalender** ten voordele van het intussen van start gegane Noordstarfonds.

Vanaf 1935 kanaliseerde De Noordstar haar cultuurflamingantische bedrijvigheid langs het kersverse fonds. Aanvankelijk stelde deze activiteit vanwege de geringe middelen nog niet bijster veel voor. Tot de eerste realisaties behoorde een ruime toelage aan de stichters van het *Tijdschrift voor Filosofie*, dat hierdoor vanaf 1938 kon verschijnen. Vanaf 1950 nam de bedrijvigheid van het fonds sterk toe. Daarom werd in 1962 ook een bediende-propagandist aangeworven, **Lode van Kerkhoven**. Het fonds ondersteunde allerlei flamingantische manifestaties en uitgaven, organiseerde geregeld toneelprijskampen (1951-79) en sponsoorde kunstwerken. Tot 1994 ontving ook *Wetenschappelijke Tijdingen* steun. Door de uitbouw van contacten met en de sponsoring van allerlei verenigingen en initiatieven groeide de bekendheid van het fonds. Van Kerkhovens opvolger Joos Claus werkte vanaf 1979 in dezelfde lijn verder en richtte zich speciaal op die sectoren waar de naam van het fonds nog niet was gevestigd, onder meer op poëtisch vlak. Onder zijn leiding ging het fonds ook zijn steentje bijdragen tot de grafische vormgeving van het drukwerk van Noordstar. Uiteindelijk werd het fonds enigszins slachtoffer van zijn eigen succes: de toename aan steunaanvragen maakte een heroriëntatie onafwendbaar. Half de jaren 1980 werd besloten de sponsoring te limiteren tot de podiumkunsten en de plastische kunsten. Daartoe kon het fonds 's avonds beschikken over een polyvalente zaal. In deze Gele Zaal werd in 1982 gestart met tentoonstellingen, vanaf 1984 volgde ook de organisatie van concerten van hedendaags-klassieke,

wereld- en jazzmuziek. Deze innovatietrend in de sponsoring weerhield het fonds er overigens niet van haar meer klassieke cultuursponsoring voort te zetten. Ten slotte organiseerde het fonds ook heel wat culturele activiteiten en feestelijkheden voor de firma zelf.

LITERATUUR: P. Vandenberghe, *De fond van het fonds*, z.j.; – G. Claus, *Noordstar n.v. De kroniek van een Vlaams verzekeringsbedrijf*, 1994.

GUY LEEMANS